

Univerzita Palackého v Olomouci

SOCIETAS COGNITORUM

CYKLUS PŘEDNÁŠEK PRO LS 2026

TÉMA: **PŘIROZENOST**

- **Kdy:** Každé úterý (17. 2. – 28. 4. 2026), 16:45–18:15
- **Kde:** Posluchárna 2.39, - přední trakt, Křížkovského 10, Olomouc
- **Kredity:** 2 kr. (Bc./Mgr. docházka, protokol), 5 kr. (Ph.D. docházka, seminární práce)

17. 2. | Ivo Jirásek: Pobyt v přírodě jako cesta k transcendenci

Přednáška s odkazem na českou tradici výchovy v přírodě a autorovy expedice (Sibiř, Compostela) ukáže specifika bytí v přírodě v kontrastu s moderní společností. Cílem je revitalizace Aristotelových cest poznání pravdy.

24. 2. | David Uher: Mýty o čínštině

Kritický pohled na běžné evropské představy o čínštině. Jsou tóny stále aktuální? Jak se vyvíjí slovní zásoba a je čínské písmo skutečně jen „rozsypaný čaj“?

3. 3. | Lubomír Machala: Mystifikace a pseudonymy v české polistopadové literatuře

Popis současných podob literárních mystifikací v kontextu české historie (od Rukopisů přes Haška až po fenomén Jára Cimrmana).

10. 3. | Martin Cajthaml: Je přirozené být (mravně) dobrý?

Srovnání Aristotelova a Kantova pohledu na možnost zušlechtění lidské přirozenosti prostřednictvím správných návyků a jednání.

17. 3. | Martin Procházka: Přirozený výběr nebo eugenika?

Analýza hranice mezi přirozenými mechanismy výběru a cílenými snahami o ovlivňování genetické kvality populace.

24. 3. | Miroslav Vepřek: Staroslověnština jako přirozený jazyk?

Zkoumání, zda byla staroslověnština pouze umělým „spisovným“ kódem s vlivy řečtiny, nebo zda se jednalo o přirozený jazyk srozumitelný tehdejší Slovanům.

31. 3. | Karel Hron: Přirozený biotop dat aneb (skoro) vše je relativní

Přednáška (vhodná i pro nematematicky) o tom, kde data „žijí“, a jaké praktické důsledky má fakt, že většina dat je přirozeně relativní povahy.

7. 4. | Václav Fejt: Přirozená imunita?

Vyjasnění lidových a medicínských pojmů. Vysvětlení mechanismů vrozené a adaptivní imunity, principů vakcinace a vlivu kultury na lidské zdraví.

14. 4. | Jan Vičar: Existuje něco takového jako přirozenost v hudbě?

Podobně jako v přirozeném jazyce a jeho lexiku je možno ji řešit pomocí vztahu centra a periferie.

21. 4. | Tomáš Fürst: „Přirozená čísla stvořil Bůh, vše ostatní je dílem člověka.“

Přirozená čísla jako výchozí bod a brána do fascinujících dějin matematického myšlení.

28. 4. | Oldřich Uličný: Přirozenost v jazyce a v komunikaci

Jazyk a komunikace jakožto existenční mody lidstva; z lidské přirozenosti, která je dobrá i zlá, vycházejí a jí slouží.

